

UREDITEV BIZANTINSKE DRŽAVE IN ZNAČILNOSTI BIZANTINSKE DRUŽBE

- Vzhodno rimsko (Bizantinsko) cesarstvo ni bilo povezano s preostalim, zahodnim cesarstvom.
- Rimska kultura je bila močno vsidrana v takratni bizantinski prostor.
- **Solidus** – bizantinski denar – osnovno plačilno sredstvo. Edini zlati denar v tem času v Evropi. V sred. veku je osnovno sredstvo menjave bilo blago in poljščine (naturalne dajatve), denar pa še ne.
- Zlato, srebro – materialna podlaga za nastanek denarja. 1 libra = 33 g srebra. Manjši novčiči so bili iz bakra, le za manjše menjave.
- Razvito denarno gospodarstvo in velika mesta. Največja mesta: Konstantinopel je bil leta 1000 največje mesto v Evropi.
- Najučinkovitejšo sredstvo komunikacije je bila plovba po morju (zaradi gostih gozdov je bila komunikacija na kopnem omejena). Pomembne **rimске ceste** okrog Konstantinopla. **Via Ignatia** – vodi iz Konstantinopla do Soluna, proti Skopju in Ohridu do Albanije, preko Jadrana do mesta Bari v Italiji ter se nadaljuje čez srednjo Italijo, preko Neaplja do Rima.
- Rim je nehal obstajati kot pomembno in veliko mesto, nasledil ga Konstantinopel.
- Pomembno je bilo pomorstvo – edina resna oblika komunikacije. Potekalo je po Črnem morju, do Konstantinopla in po Jadranskem morju. V 12. stoletju pomen Benetk.
- **Kršćanstvo** začne uničevati antično tradicijo. Bizantinci se poimenujejo kot **cesarstvo Rimljanov**.
- Za časa cesarja **Justinijana** (527-565) sedež države postane Konstantinopel. Cesar postane predmet božanskega občudovanja (treba se mu je bilo prikloniti). Velikega pomena je bila svila, v katero je bil cesar oblečen. Bila je pojem za Bizanc, s tem pa je bila razširjena tudi trgovina. Simbol cesarske oblasti je bil **lev**. V času Justinijana se začne kovati zlati denar solidus. Cesar, kot edini namestnik boga (Jezusa) na zemlji. (na zahodu je to bil papež). Položaj biz. cesarja je lahko zasedla tudi **ženska** (Irena, Bizant. cesarica).
- Pomen krščanske arhitekture in umetnosti; zgrajena cerkev Sv. Sofije, zgrajenih je bilo še veliko novih mest in gradov.
- Izdan je bil Codex Justiniani (zbirka cesarskih zakonov).
- **Heraklej (610-641)** je reformiral cesarstvo. Z uvajanjem grškega jezika se je začela **helenizacija** države. Pride do družbene, politične in kulturne obnove. Začela se je reorganizacija bizantinskega vojnega in upravnega sistema. Heraklej je uvedel ureditev po **temah** – temelj provincijske uprave srednjeveškega Bizanca. Teme so bile vojna okrožja, kjer so bili naseljeni vojaki. Teme je upravljal **strateg**. **Stratioti** (vojaki) so morali opravljati vojaško službo, dodeljena pa jim je bila še zemljiška posest.
- V 2. polovici 7. stol. se pojavi nova nevarnost za Bizanc – Bolgarija (sprva so bili nevarnost Perzija in Arabci). Bizanc je sprva priznal novo Bolgarsko državo, kasneje pa Bolgare premaga cesar **Vasilij II**. Pod Vasilijem se pa uveljavi **vojaška aristokracija**. Visoko, vojaško civilno plemstvo (aristokracija) pa je raslo na račun kmečkih – stratiotskih posesti.